

електронному вигляді (навіть не через програмні засоби ще не створеної ЄСІТС, а через наявні електронні інструменти) дозволить вирішити проблему своєчасного отримання судової кореспонденції принаймні тими учасниками справи, у яких наявна технічна можливість отримання електронних судових рішень, а по-друге, подолає наслідки припинення відправлення судової кореспонденції учасникам судових справ у зв'язку із критичним станом фінансового забезпечення судових установ у 2020 році, що у процесуальному плані є фактично зупинкою здійснення правосуддя.

Крім того в умовах карантинних заходів запровадження надсилання документів в електронному вигляді мінімізує можливий контакт між адресатом, адресантом та посередниками (працівниками установ, що надають поштові послуги).

Список використаної літератури:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 30.03.2020 року // ВВР. 2020. № 18. ст.123.
2. Про реалізацію експериментального проекту щодо застосування відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України у формі картки, та відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України для виїзду за кордон: постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2020 року №278 // Офіційний вісник України. 2020. №34. Ст.1134.
3. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення належного повідомлення учасників судового процесу та направлення копій судових рішень № 4360 від 11.11.2020 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70399.

Стоянова Тетяна Анатоліївна,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія»

ОБМЕЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ У ВІДВІДУВАННІ ГРАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА УЧАСТІ В АЗАРТНИХ ІГРАХ СУДОМ НА ПІДСТАВІ ЛУДОМАНІЇ

Як відомо, багато років азартні ігри в Україні знаходилися під заборонаю. Ще з червня 2009 року, за винятком лотерей, за законопроектом, що був ініційований Юлією Тимошенко, усі гральні заклади, казино, тощо були закриті. Чи припинилася «азартна гра» реально? Навряд чи, як

погоджувались самі автори законопроекту: гральний бізнес був загнаний в тінь [1]. Позитивні та негативні грані тіньового бізнесу для економіки, безпеки суспільства не будуть оцінюватися в даній роботі, оскільки предметом дослідження є саме процесуальні особливості розгляду справ про обмеження особи у відвідуванні гральних закладів та участі в азартних іграх, що здається більш виваженим кроком в регулюванні «небезпечної гри» ніж її пряма заборона.

14 липня 2020 був прийнятий Закон України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» [2] (далі – Закон). Відповідно до такого Закону в Цивільний процесуальний кодекс України була включена нова категорія справ окремого провадження - обмеження фізичної особи у відвідуванні гральних закладів та участі в азартних іграх.

Справи окремого провадження характеризуються тим, що на відміну від справ позовного, направлені не на захист порушеного, невизнаного права, а його охорону. Як вбачається, включення такої категорії справ до переліку справ окремого провадження поряд з справами про обмеження дієздатності, визнання особи недієздатною та поновлення дієздатності надає окремий статус таким справам, але відносить їх до різновиду справ, пов'язаних з правовим регулюванням правосуб'єктності особи. Предметом судового розгляду таких справ – є оцінка судом свідомості особи, її можливості контролювати свої дії, поведінку, емоції, нести відповідальність за свої вчинки у зв'язку із наявністю залежності від азартних ігор. Слід погодитися із законодавцем, що не має сенсу, у випадку появи в особі залежності від азартних ігор, обмежувати її в загальній дієздатності, але достатньо заборонити відвідувати такі заклади, приймати участь в азартних іграх. З появою електронних реєстрів, реалізація такого способу реагування на залежність особи стає можливою.

Закон має ряд принципів та заходів направлених на боротьбу із ігровою залежністю.

Як зазначає п. 10 ст. 1 Закону базовим принципом організації та проведення азартних ігор, що передбачає здійснення організаторами азартних ігор заходів до попередження та мінімізації негативних наслідків участі фізичної особи в азартній грі, а також заходів, спрямованих на організацію самообмежень і самоконтролю для гравців є відповідальна гра.

Як зазначає п. 20 ст. 15 Закону на організатора азартних ігор покладається обов'язок вживати заходів для боротьби з ігровою залежністю (лудоманією), у тому числі розміщувати у загальному доступі в місцях провадження діяльності у сфері організації та проведення азартних ігор інформаційні матеріали щодо гральної залежності та відповідальної гри, зокрема про обмеження віку гравця, шанси на виграш, принципи відповідальної гри, ознаки патологічної та проблемної гральної залежності та про місця, де можна отримати допомогу в разі

гральної залежності.

Також, запроваджується реєстр осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх, - база даних, що містить інформацію про фізичних осіб, яким відповідно до поданих заяв або за рішенням суду обмежено відвідування гральних закладів та участь в азартних іграх.

Також, одним із заходів забезпечення принципу відповідальної гри є введення обмеження фізичної особи у відвідування гральних закладів та участі в азартних іграх судом.

Обставинами, наявність яких дає суду право задовольнити рішення закріплені в ст. 300-3 Цивільного процесуального кодексу, зокрема:

- 1) перевищення витрат на гру над особистими доходами особи, що ставить особу або її сім'ю у скрутне матеріальне становище;
- 2) наявність у особи боргових зобов'язань на суму більше 100 прожиткових мінімумів доходів громадян;
- 3) несплата особою аліментів впродовж більше трьох місяців;
- 4) отримання особою або членами її сім'ї житлової субсидії чи пільг на сплату житлово-комунальних послуг;
- 5) скрутне матеріальне становище особи чи членів її сім'ї, а також інших осіб, яких вона за законом зобов'язана утримувати.

Список використаної літератури:

1. Тетяна Літвінчук Казино, букмекери, зали ігрових автоматів. В Україні легалізували азартні ігри — головне з закону. URL: <https://nv.ua/ukr/biz/markets/v-ukrajini-legalizovali-kazino-ta-zali-gralnih-avtomativ-vse-shcho-potribno-znati-novini-ukrajini-50097013.html#:~:text=%D0%9F%D1%96%D1%81%D0%BB%D1%8F%20%D0%B2%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D1%83%20%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%83%20%D0%B2%20%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%83,%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B6%20%D1%96%D0%B3%D1%80%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B0%D1%85>.
2. Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор: Закон України від 14 липня 2020. – Режим доступу: Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/768-20#Text>.

Сулейманова Сусанна Рефатівна

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу
Національного університету "Одеська юридична академія"*

ПОНЯТТЯ ПЕРЕГОВОРІВ ЯК СПОСОБУ АЛЬТЕРНАТИВНОГО